OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Hallinto- ja ohjausosasto
Johtava asiantuntija
Juha Saunamäki

25.4.2024

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Oikeusministeriön lausunto koskien valtioneuvoston selontekoa (VNS 2/2024 vp) Julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025–2028

Julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2025–2028 oikeusministeriön pääluokan määrärahoja leikataan toimintamenoista vuonna 2025 yhteensä 10,7 milj. eurolla ja 7,9 milj. eurolla vuodesta 2026 lukien. Myös ministeriön myöntämistä avustuksista leikataan 3,5 milj. euroa vuodesta 2025 lukien. Ministeriön tulee ottaa ensi vuotta koskevien leikkausten kohdentaminen huomioon hallinnonalansa vuoden 2025 talousarvioehdotuksen valmistelussa.

Hallitus haluaa edelleen pitää huolta ulkoisesta ja sisäisestä turvallisuudesta sekä oikeudenhoidon toimintakyvystä. Tästä syystä oikeusministeriön kuin myös sisä- sekä puolustusministeriöiden hallinnonaloja on säästöpäätöksissä kohdeltu muita hallinnonaloja maltillisemmin. Hallituksen tahtotilana on valtion virastojen ja laitosten tehtävien ja velvoitteiden karsinta. Uusia sopeutustoimia ei kohdenneta siten, että ne vähentäisivät eräiden muiden henkilöstöryhmien ohella oikeudenhoidon ydintehtävien, kuten syyttäjien, tuomareiden ja vanginvartijoiden henkilöstömäärää.

Näyttää siltä, että oikeusministeriön hallinnonalalla leikkaukset eivät johda välittömästi henkilöstön vähentämiseen, vaan säästöt toimeenpannaan ensisijaisesti tehostamalla hallinnon toimintaa ja toimitilojen käyttöä sekä hyödyntämällä tuottavuutta parantavaa ICT-kehittämistä. Lisäksi hallitusohjelman mukaisesti digitaalista viranomaisviestintää lisäämällä pyritään vähentämään hallinnonalan postikuluja.

Tasa-arvovaltuutettu valvoo naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) noudattamista. Yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävänä on valvoa yhdenvertaisuuslain (1325/2014) noudattamista. Lisäksi yhdenvertaisuusvaltuutettu toimii kansallisena ihmiskaupparaportoijana ja naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijana sekä valvoo ulkomaalaisten maasta poistamista.

Postiosoite Postadress	Käyntiosoite Besöksadress	Puhelin Telefon	Faksi Fax	S-posti, internet E-post, internet
Oikeusministeriö PL 25 FI-00023 Valtioneuvosto Finland	Eteläesplanadi 10 00130 Helsinki Finland	0295 16001 Internat. +358 295 16001	09 160 67730 Internat. +358 9 160 67730	kirjaamo.om@gov.fi www.oikeusministerio.fi www.justitieministeriet.fi

Viime vuosina yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakeihin liittyvät muutokset ovat tuoneet valtuutetuille jonkin verran uusia tehtäviä ja samalla lisäresursseja: esimerkiksi vuoden 2023 aikana toteutettiin muutos, joka koskee tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustavoitteiden edistämistä varhaiskasvatuksessa sekä laajennettiin yhdenvertaisuusvaltuutetun mandaattia valvoa työelämäsyrjintää.

Laki Oikeushallinnon erityisviranomaiset -virastosta tulee voimaan 1.1.2025. Uusi virasto kokoaa oikeusministeriön hallinnonalalta yhteen kaikkiaan 11 erityisvaltuutettua ja -viranomaista. Kooltaan suhteellisen pienten viranomaisten hallinnollisia tukitehtäviä ja -palveluja samalla yhtenäistetään. Viraston perustaminen toteutetaan budjettineutraalisti siten, että kunkin viranomaisen, kuten myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaltuutettujen, määrärahatasoa hieman sopeutetaan.

Saattaa olla, että oikeusministeriön pääluokkaan kohdennettuja määrärahaleikkauksia ja tuottavuustavoitteita osoitetaan myös hallinnonalan erityisviranomaisille. Vuotta 2025 koskevan talousarvioehdotuksen valmistelu ja samalla säästöpäätösten kohdentaminen ovat vielä hyvin alkuvaiheessa, joten säästöpäätösten vaikutuksista ei edellä mainittua tarkemmin vielä kyetä kertomaan.